

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра журналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕДІАКРИТИКА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма 06 Журналістика

Спеціальність 061 Журналістика

Галузь знань 06 Журналістика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від “1” грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Медіакритика
Викладач (і)	Шлемкевич Тетяна Вікторівна
Контактний телефон викладача	0971056942
E-mail викладача	tetiana.shlemkevych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/db0ec68a00dd93183704
Консультації	Пт.15:00-16:00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс «Медіакритика» створений з метою розвитку критичного мислення та аналітичних навичок у відношенні до сучасних медіа-середовищ. Програма охоплює різні аспекти медійної сфери, включаючи журналістику, технології, психологію сприйняття інформації, медіакультуру та суспільні взаємодії.

Предметом вивчення курсу є масмедійний простір та його продукція з точки зору критичного аналізу структури, змісту та впливу на аудиторію.

Курс сприяє формуванню критично мислячих та медіаграмотних громадян, здатних адекватно оцінювати інформаційне середовище, в якому вони функціонують, та свідомо взаємодіяти з медіа.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу «Медіакритика» є формування критичного підходу до сприйняття інформації, розвиток умінь аналізу та оцінки медійних продуктів, а також формування свідомого споживання медіа.

Цілі:

Розвиток критичного мислення: Курс «Медіакритика» допомагає студентам розвивати критичне мислення та аналітичні навички;

Медійна грамотність: Студенти освоюють навички аналізу та розуміння різних медійних форматів, включаючи тексти, візуальні зображення, відео та аудіо;

Свідомість про медійні впливи: Студенти отримують знання про те, як медіа впливають на формування громадської думки, стереотипи і культурний контекст;

Етичне розуміння: Курс допомагає студентам освоїти питання етики в журналістиці та медійних сферах. Студенти розглядають важливі питання відповідальності та обов'язковості у виробництві медійного контенту.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;

СК 07. Здатність застосовувати міжнародні журналістські стандарти, принципи журналістської етики, національні етичні норми, етикетні правила на різних етапах професійної діяльності.

Програмні результати навчання

ПР 03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР 09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПР 10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

ПР 19. застосовувати міжнародні журналістські стандарти, принципи журналістської етики, національні етичні норми, етикетні правила на різних етапах професійної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	061 Журналістика	3	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Поняття та генеза розвитку медіакритики	2	2	10
Тема 2. Суспільне значення медіакричної діяльності	2	4	10
Тема 3. Форми і жанри медіакритики.	2	2	10
Тема 4. Соціальна роль медіакритики.	2	4	10
Тема 5. Медіакритика і аудиторія ЗМІ.	2	4	10
Тема 6. Проблеми становлення і розвитку регіональної медіакритики.	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Поточне опитування, тестування та самостійна робота – 20 балів;</p> <p>Презентація про діяльність спеціалізованих медіакричних видань – 10 балів ;</p> <p>Дослідження реакції студентської аудиторії (за бажанням аудиторію може бути розширено) на зміст тієї чи іншої медіапродукції – 20 балів;</p> <p>Контрольна робота – 10 балів;</p> <p>Підсумкова письмова робота (залік) – 40 балів.</p>
---	--

<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Письмовий контроль у вигляді контрольної роботи, виконання індивідуальних завдань, реферату, тестування.</p> <p>Виконання письмової роботи передбачає:</p> <p>1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль;</p> <p>2) написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються з даної дисципліни.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Відвідування та активна участь студентів у роботі практичних занять також є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. На практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо.</p> <p>Робота на практичному занятті оцінюється за 5-бальною шкалою в залежності від повноти відповіді студента.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Для отримання допуску до підсумкового контролю студенту необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю (залік) Форма здачі (комбінована).</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного

мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Відвідування занять :

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.).

Покликання: <http://surl.li/kedzc>

Для отримання допуску до підсумкового контролю студентові необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.

Неформальна освіта: Під час навчання студентам пропонується проходження додаткових курсів на платформах Prometheus, VUMonline та Coursera за відповідних предметним спрямуванням. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

Покликання : <http://surl.li/dzryl>

8. Рекомендована література

Література:

1. Потятиник Б. Медіакритика в системі журналістської освіти України. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. Львів, 2017. Вип. 42. С. 54-61.
2. Чернявська Л. В. Форми медіа-критики у світовому контексті й перспективи її розвитку в Україні. Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2017. № 4. С. 201-206.
3. Квіт С. Масові комунікації : підручник. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 208 с.
4. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Й. Здорова. Львів, 2000. 180 с.
5. Карпенко В.О. Журналістика: основи професійної комунікації : навч. посіб. для студ. ВНЗ, що навчаються за спец. "Журналістика". К. : Нора-прінт, 2002. 348 с.

6. Михайлин І.Л. Журналістика як всевіт : вибрані медіадослідження. Х. : Прапор, 2008. 512 с.
7. Потятиник Б.В. Медіа: ключі до розуміння. Серія: Медіакритика. Львів, 2004. 312 с.
8. Сулім А. А. Медіакритика в Україні: функції, тематика, проблематика : дис. на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук із соц. ком. Дніпропетровськ, 2015. 242 с. URL: http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/dissertations/K08.051.19/dissertation_5653aa44bab2a.pdf
9. Українське законодавство: засоби масової інформації науково-популярне видання. К. : Підгот. прогр. правового захисту та освіти ЗМІ IREX У-Медіа, 2004. 368 с.

Допоміжна

1. Кібл Р. Журналістська етика. К. : Київська типографія, 2007. 188 с.
2. Приступенко Т.О. Теорія журналістики. Етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації : навч. посіб. К. : Ін-т журналістики, 2004. 375 с.
3. Різун В.В. Маси : тексти лекцій. К., 2003. 118 с.
4. Словник журналіста : терміни, мас-медіа, постаті. Ужгород : Закарпаття, 2007. 224 с.

Інформаційні ресурси

Media Criticism UA URL:

<https://mediakrytyka.blogspot.com/?fbclid=IwAR3GuKfUDHnF3SbYxMUtXwE3yRyESODmqXcvJml8vuQMVMdUHkcG1Kb-wo>

<http://detector.media/>

<https://imi.org.ua/>

<http://medialab.online/>

<http://www.mediakrytyka.info/>

<http://osvita.mediasapiens.ua/>

<http://www.stopfake.org/>

<http://www.press.pl/>

<https://www.wirtualnemediia.p/>

<https://www.theguardian.com/>

<uk/media>

<http://www.huffingtonpost.co>

<m/media/> <https://thefix.media/>

<https://edition.cnn.com/shows/reliable-sources>

Reliable source <https://idpo.org.ua/>

<https://theukrainians.org/media/>

Спростування фейків <http://ua.telekritika.ua/> (закрилось, архів)

<http://mediananny.com/> (закрилось, архів)

<https://ua.ejo-online.eu/> - Європейська обсерваторія журналістики (архів)

Мапа рекомендованих медіа:

<https://map.detector.media/?fbclid=IwAR0mLeXaHM-ZKX8BRg5Brf2kzIHgLdMh0kItu6vr7I pCG5eQ0sLyZ0jM-Vc>

**Викладач Шлемкевич Тетяна Вікторівна ,
асистент кафедри журналістики**